

Mads Hartlev Jansens båltale

Taler

Mads Hartlev Jansen
Medlem af Vejle Byråd for
Venstre

Dato

23. juni 2024

Sted

Fårup S

Hvor vi står, her ved Fårups Sø, kan vi se ud til vikingeskibet Jelling Orm på vandet, dog som en moderne reproduktion, men stadig en hyldelse til de forfædre, som denne egn er så kendt for. Fortidslevn som Vindelev Skatten, gravhøjene og Jelling stenene, fortæller historien som vi kun i brudstykker har gravet frem om Danmarks fordums tid i Kongernes Jelling.

Det var her fra kongesædet i Jelling, at Danmark først blev forenet, endda med Norge i overskud. Og det var her ved Jelling, at beviset for Danmarks tro stolt blev rejst. Og mon ikke også at Kongen her i Jelling, Harald Blåtand, ham selv, har fejret solhvervet lige her hvor vi står, ved bredden til Fårup Sø. Jeg håber at I, såvel som jeg, kan mærke historiens vingesus.

I dag kender vi Sankt Hans som en kristen fejring af Johannes Døberens. Men ligesom så mange andre traditioner, som vi danskere ynder at holde så meget af, så viser de sig, at have dybe hedenske rødder. Dog formåede de kristne missionærer over årene, at omfortolke traditionerne, så de passede bedre ind i den godkendte bibelske fortælling.

De mytiske vikinger var nemlig ikke fremmede for at fejre sommerens solhverv, en tid som for dem var fyldt med mystik, magi og overtro. De tændte bål for at holde onde ånder væk, og de havde et utal af ritualer og ceremonier.

Indtil den kristne kirke endelig fik overtaget højtiden, bestod den også i høj grad af dans, druk og djævelske sange. Ja, jeg tror faktisk at jeg havde foretrukket det dengang.

I aften samles danskere over hele landet. Ikke bare hver for sig, ved hver sin familie, men i fællesskaber og foreninger, i større eller mindre forsamlinger. Vi

fejrer denne højtid, hvor alle er velkommen, hvor man måske for første gang i år rigtig hilser på naboen og hvor snakken over hækken kan lade sig gøre, på trods af at hækken endnu ikke er blevet klippet. Fællesskab, fadøl og fællessang, det er noget vi danskere kan finde ud af, og må jeg have lov at sige, til topkarakter.

Mange højtider er meget danske, men kun på denne højtid samles vi fordi vi er danske. Juleaften er for familien, Grundlovsdag er for politisk. Men til Sankt Hans... her kan vi, med tændvæske, sprit og en fadøl i hånden, mætte vores indre pyroman i fællesskabets navn.

Vi markerer i aften årets midtpunkt. Nætterne bliver ikke kortere og dagene ikke længere. Denne aften er årets vendepunkt, hvor vi kan forberede os på, at vores dagslys stille og roligt igen bliver taget fra os. Populært sagt lyder det, at vi nu går mørkere tider i møde. Det er selvfølgelig ikke noget jeg benægter. Men jeg synes, at vi danskere er lidt for hygge-negative. Vi vender medaljen forkert fra start. Alle kan nok nikke genkendende til det folkeritual at starte enhver samtale med at brokke sig over vejret, trafikken eller politikken.

Jeg vil nu påstå at de bedste tider som dette lille, yndige land har set, kommer af at se positivt på tilværelsen. At vende, det sure, til det søde. Er det ikke nødvendigt at tabe engang imellem, for at i sejrens time virkelig føle sejrens sødme? Er der ikke behov for det ene, for at sætte pris på det andet. Måske burde vi betragte den modgang som vi møder på vores vej, som vigtige vendepunkter som kan definere og forme vores fremtid til det bedre, selvom det ikke på overfladen ser sådan ud.

Vi mistede måske Skåne i 1658, Norge i 1814 og ja så mistede vi også Slesvig i 1864. Men i 1992, der gik Danmark hele vejen og sparkede tyskerne tilbage til Bloksbjerg hvor de hører til, med sejren og pokalen i vores favn.

Spøg til side, så er vi danskere gode til at tabe, og der er nok god grund til at brokke sig når det kommer til stykket. Men vores ukuelige evne til at tænke, "Hvad udad tabes skal indad vindes" har givet os den standhaftighed og tæt-knyttede folkeånd, som gør at vi i dag kan stå sammen om de ting, som virkelig betyder noget. Fordi Danmark er et land af øer, har det tvunget os til at være et folk der bygger broer. Fordi vi har tabt, mere end vi har sejret, så har vi fundet ind til den kerne af sandhed, som har betydning for os. Nemlig at nytænke, at udvikle og skabe i fællesskab. At bruge dialogen og vores samarbejde

til at være et foregangsland, ikke til skræk og advarsel, men til eksempel for efterfølgelse.

Netop her omkring Sankt Hans, summer landet af håb og fornyelse. En tid fyldt med studenterhuer, studentervogne og studenterfester. Når først man har vidnet en flok studenter på ladet af en vogn, standse ved en villa, på rekordtid plyndre baren, tømme buffeten og fortsætte videre på deres togt med lysets hast, så er det tydeligt, at der ikke er meget der adskiller os fra datidens vikinger. Den næste generation af håbefulde verdens ledere, med eksamenerne bag og fremtiden foran sig. I disse dage forsøger de godt nok at få en promille på samme niveau som deres årskarakter, men man skal ikke underkende deres evner til at tackle fremtidens udfordringer.

Min egen erfaring fra det politiske foreningsliv har vist mig, og bekræfter gang på gang, at der blandt ungdommen er en overflod af forskelligartede kompetencer, klar til at tackle morgendagens udfordringer. Omstillingsparathed og nysgerrighed er den eneste valuta der gælder i en hastigt udviklende verden.

Den næste generation er bedre klædt på end nogen før, til at forstå og forudse de ting som vi i dag ikke kan forestille os om i morgen.

Fra krigerkongen Blåtand som forenede Danmark med sit sværd og igennem kongerækken op til Frømanden Frederik, som i dag må nøjes med at forene landet i sine løbesko. Konger er ikke, hvad de har været. Historisk set har disse regenter, med hver deres kulør, malet danmarkskortet, nogle med blod og andre med blæk.

Men i en tid hvor vores opmærksomhed måles i sekunder, og forskellen mellem generationer kun synes at blive større. I en tid hvor Christiansborg kun kan splitte, har vi Amalienborg som formår at samle. Dronningens nytårstale har været et fast årligt holdepunkt for hele nationen. Men fordi vi alle har denne samme kollektive oplevelse, er abdiceringen nu også blevet et vendepunkt for hele nationen. Det er svært ikke både at være melankolsk over, men spændt på, hvad denne overlevering nu kommer til at betyde for vores folkelige forståelse af os selv.

Ligeså vel som at vi står på et historisk sted, så lever vi i en historisk tid. Det handler dog i dag mindre om at plyndre England og mere om at slå dem på

banen. Den fremtid, vi går i møde, er ikke et af H. C. Andersens eventyr, men stadig et lige så dansk eksperteventyr, af møller, medicin og miljøvenlige svin. Og i en tid hvor de Europæiske grænser på daglig basis tegnes op og hviskes ud, viser vi vores omverden med dedikation, at Danmark, som en anden Holger Danske, vågner op til dåd, når der er allermest brug for os. Det er de værdier, der har gjort, at Danmark i dag er, et lille land, men dog så vidt om Jorden. Det er der ingen, der kan tage fra os, og det kan vi være evigt stolte af.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Båltale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-hartlev-jansens-baltale>